

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUT

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki
Sivistyslautakunta 10.2.2026

alkaen 1.8.2026

PERUSTEET

Uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki (1503/2016) tuli voimaan 1.3.2017. Laissa säädetään kunnan järjestämässä päiväkotij- ja perhepäivä- hoidossa perittävistä maksuista. Laki ei koske yksityisesti järjestettävää varhaiskasvatusta. Asiaksmaksu määräytyy perheen koon ja tulojen sekä lapsen varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella.

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKSMAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN

Lasten varhaiskasvatuksesta peritään kiinteään hoitoaikaan perustuva kuukausimaksu, joka määritellään sivistyslautakunnan erillisillä päätöksillä. Toimintavuosi alkaa elokuun 1. päivänä ja päättyy seuraavan vuoden heinäkuun 31. päivä. Lapsen hoito voi alkaa myös kesken varhaiskasvatuksen toimintavuoden, jolloin maksut lasketaan hoidon aloittamispäivästä. Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi.

Lain mukaan kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu on enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävistä kuukausitulosta. Perhe voi myös sähköisessä varhaiskasvatushakemuksessaan ilmoittaa suostumuksensa enimmäismaksuun, joka on 335 euroa/kk. Alin perittävä maksu on lain mukaan 32 euroa/ kk.

Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään tavanomaisten pyöristyssääntöjen mukaisesti siten, että 0,5 pyöristetään ylöspäin.

Maksun perusteena olevat tulot

Asiaksmaksu määräytyy perheen kuukausittaisten bruttotulojen mukaan. Perheen tuloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitossa asuvan henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot mukaan lukien lomarahat (5 % varsinaisesta palkasta) sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Yhteishuoltajuudessa maksu määräytyy sen mukaan, missä lapsi on kirjoilla.

Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Metsätulona otetaan huomioon varallisuusverotusta varten määritelty metsän puhdas tuotto, josta vähennetään metsätalouden korot ja 10 prosenttia puhtaan tuoton arvosta.

Tulona ei oteta huomioon

lapsilisää, vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea (19.12.2017/961)

Tuloista vähennetään suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä rahana suoritettu syytinki. Niiden maksamisesta on esitettävä hyväksyttävä selvitys.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määrätään joko todennettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

Asiakasmaksun määrittämiseen tarvittavat tulotiedot on toimitettava kuntaan kahden viikon kuluessa varhaiskasvatuksen aloittamisesta. Ellei palkkatodistuksia ym. tarvittavia asiakirjoja ole ajoissa toimitettu, maksu määrätään korkeimman maksuluokan mukaisesti. Mahdollinen maksun oikaisu tehdään asiakirjojen toimittamista seuraavan kuukauden alusta lukien. Korkeimman maksun ja tuloksetukseen perustuvan maksun erotusta ei palauteta. Perhe voi myös sähköisen varhaiskasvatushakemuksen täyttämisen yhteydessä (eDaisyn) ilmoittaa suostumuksensa maksaa enimmäismaksun, jolloin tuloja ei tarvitse selvittää. Palkkatulot ja etuustiedot on voitu tarkistaa 1.1.2021 alkaen tulorekisteristä asiakkaan suostumuksella. Pälkäneen kunnan varhaiskasvatuksessa tulorekisteriä käytetään tarvittaessa tarkentavien tietojen hankkimiseen.

Perhe

Maksua määriteltäessä perheeseen kuuluvina henkilöinä pidetään yhteis-taloudessa avioliitossa tai avoliitossa asuvia henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa asuvia alaikäisiä lapsia.

Maksuprosentit ja tulorajat

Henkilömäärä perheessä	Tuloraja €/kk Summa vähennetään bruttotuloista	Maksuprosentti alkaen tulorajan ylittävistä tuloista
2	4 369	10,7 %
3	5 635	10,7 %
4	6 399	10,7 %
5	7 163	10,7 %
6	7 925	10,7 %

Kun perheen koko on suurempi kuin kuusi, lisätään maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 295 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Enimmäismaksu perheen nuorimman lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta on 335 euroa/kk. Ikäjärjestyksessä nuorimmasta seuraavasta lapsesta perittävä maksu on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Seuraavien lasten maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Alin perittävä maksu on 30 euroa.

Esimerkki: Perheessä on vanhemmat ja kolme lasta, jotka ovat kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Perhekokoon on viisi henkilöä. Perheen bruttotulot ovat 9000 euroa/kk. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu lasketaan seuraavasti: $(9000 - 7163) \times 10,7 \% = 197$ euroa/kk eli kolmen lapsen maksut määräytyvät seuraavasti: 1. lapsi 197 euroa/kk, 2. lapsi 79 euroa/kk ja 3. lapsi 39 euroa.

Tulorajat, joilla määräytyvät korkein varhaiskasvatuksen asiakasmaksu ja tuloraja, jonka alittuessa toiminta on maksutonta.

Perheen koko henkilöä	Maksu alin mahdollinen 32 €, perheen bruttotulot/kk	Perheen bruttotulot/kk, josta alkaen peritään korkein varhaiskas- vatuksen maksu 335 €
2	4 668	7 500
3	5 934	8 766
4	6 698	9 530
5	7 462	10 294
6	8 224	11 056

Varhaiskasvatusmaksu peritään pääsääntöisesti 11 kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Toimintakausi alkaa elokuun 1. päivänä ja päättyy heinäkuun 31. päivänä. **Mikäli lapsen hoitosuhde on alkanut toimintakauden alusta viimeistään 31.8, on toimintavuoden viimeinen kuukausi (heinäkuu) maksuton.** Maksu voidaan kuitenkin periä 12 kuukaudelta, jos lapsi on hoidossa kaikkina kalenterikuukausina ja lapselle ei ole kertynyt **ennalta ilmoitettuja**, muusta syystä kuin sairaudesta johtuvia poissaoloja 3/4 kuukausimaksujen perusteena olevien hoitopäivien määrästä. (Asiakasmaksulaki (734/92) 7a § 1 mom.)

KOKOAIKAINEN JA OSA-AIKAINEN VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan, jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 20 tuntia viikoittain saa kuukausimaksu olla enintään 60 % määräytyvän kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 35 tuntia viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikoittain mutta alle 35 tuntia, tulee kunnan periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan.

Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa, otetaan huomioon varhaiskasvatuksen varattu/toteutunut aika kalenterikuukauden ajalta.

MAKSUN PERUSTEENA OLEVA VARHAISKASVATUSAIKA

Perheiden kanssa tehdään varhaiskasvatusaikaan / kk perustuva sopimus. Sopimuksen voi tehdä vähintään kolmeksi kalenterikuukaudeksi ja se tulee tehdä hoidon tarpeen maksimimäärään mukaan. Varattuja tuntimääriä seurataan ja mikäli toteutunut/varattu varhaiskasvatusaika ylittää laskutuksen perusteena olevan tuntimäärän kuukaudessa, peritään tältä kuukaudelta toteutunutta/varattua tuntimäärää vastaava maksu. Mikäli toteutunut/varattu varhaiskasvatusaika ylittyy kahtena perättäisenä kuukautena, maksusopimusta tarkistetaan kunnan toimesta yksipuolisesti ja asiakasmaksu muutetaan todenmukaista käyttöä vastaavaksi. **Laskutuksessa käytettyinä hoitotunteina huomioidaan päiväkohtaisesti varatun ja toteutuneen hoitoajan muodostama kokonaisaika.** Toisin sanoen: jos lapsella on varattu 8:00–15:00 ja toteutunut 8:08–15:16, niin hoitoaika on 7 h ja 16min. (8:00–15:16)

Huoltajien tulee ilmoittaa lapsensa hoitoaikavarauksensa Daisy-järjestelmään hoitoa edeltävän viikon maanantaina klo 23.59 mennessä, jonka jälkeen varausaika lukkiutuu.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen jälkeisen täydentävän varhaiskasvatuksen asiakasmaksut määräytyvät seuraavan tuntijaon mukaisesti.

Kokonaishoitoaika/kk. Päiväkotihoido, perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito	Asiakasmaksun suuruus kokoaikaisen kuukausimaksusta	Esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus/kk	Esiopetuksen täydentävän varhaiskasvatuksen maksuosuus kokoaikaisen kuukausimaksusta
enintään. 85 h	50 %	enintään 85 h	50 %
86–120 h	70 %	86–120 h	70 %
121–140 h	80 %	121–140 h	80 %
141–155 h	85 %		
156–170 h	90 %		
171 h -	100 %		

ESIOPETUS

Perusopetuslain mukainen esiopetus 4 h/päivä on maksutonta. Esiopetusta järjestetään toimipaikan mukaan, päivittäin alkaen 8.30–9.00 ja päättyen 12.30–13.00. Esiopetus alkaa vaihtelevasti elokuun aikana koulujen työaikojen mukaisesti mutta päättyy aina 31. toukokuuta.

Yllä olevassa taulukossa löytyvät tarjolla olevat vaihtoehdot esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen (ennen tai jälkeen esiopetuksen tapahtuva toiminta). **Ilta- ja vuorohoidossa olevalle esioppilaalle on käytettävissä myös 80 % suuremmat maksuluokat.**

Mikäli esiopetuksessa oleva lapsi varaa varhaiskasvatuspaikan kesäheinä kuuksi esiopetuksen toimintakauden päätyttyä, peritään näiltä kuukausilta normaali hoitoaikaperusteinen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu.

PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoitoa tarjotaan alle esiopetusikäisille samalla tuntijaolla kuin muutakin varhaiskasvatusta. Perhepäivähoitajan poissaolojen aikana lasten varahoitopaikkana toimivat pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen muut yksiköt ottaen huomioon perhepäivähoidossa olevan lapsen kodin sijainnin.

SÄÄNNÖLLISET POISSAOLOT VARHAISKASVATUKSESSA

Pääsäännön mukaisesti varhaiskasvatuksessa peritään aina täysi perheen sopimuksen mukainen kuukausimaksu poissaoloista huolimatta. Pääsäännöstä poiketaan seuraavissa tapauksissa:

Kunnallisen varhaiskasvatuksen aloittaminen ja lopettaminen

Jos lapsen hoitosuhde alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu peritään todellisten hoitopäivien lukumäärän mukaan normaalia kuukausimaksua alhaisempana.

Asiakasmaksu puolitetaan, jos

lapsi on ollut sairaana yli 10 päivää
lapsi on ollut poissa (ei sairas) koko kuukauden

Asiakasmaksua ei peritä, jos

lapsi on **sairauden takia** poissa **kaikki** kalenterikuukauden toimintapäivät

Kesä-heinäkuun maksu jätetään perimättä, mikäli voimassa oleva hoitosuhde on aloitettu viimeistään toimintakauden alussa tai aikaisemmin ja perhe on ilmoittanut ko. kuukausien poissaolosta viimeistään huhtikuun loppuun mennessä kirjallisesti. Tästä tehdään perheille aina huhtikuussa erillinen kysely.

Mikäli lapsen hoitosuhde on alkanut toimintakauden alusta viimeistään 31.8, on toimintavuoden viimeinen kuukausi (heinäkuu) maksuton*

*Maksu voidaan kuitenkin periä 12 kuukaudelta, jos lapsi on hoidossa kaikkina kalenterikuukausina ja lapselle ei ole kertynyt **ennalta ilmoitettuja**, muusta syystä kuin sairaudesta johtuvia poissaoloja 3/4 kuukausimaksujen perusteena olevien hoitopäivien määrästä. (Varhaiskasvatuksen asiakas- maksulaki 4 §)

KEHITYSVAMMAISTEN LASTEN KUNTOUTTAVA VARHAISKASVATUS

Kehitysvammaisen lapsen varhaiskasvatus katsotaan kuntoutukselliseksi maksuttomaksi toiminnaksi, mikäli se on merkitty lapsen erityishuolto-ohjelmaan.

TILAPÄINEN VARHAISKASVATUS

Tilapäinen varhaiskasvatus on satunnaista varhaiskasvatusta, jossa läsnäolopäivien määrä on enintään viisi (5) kuukaudessa. Tätä palvelua annetaan vain, jos ryhmään sijoitettuja lapsia on ko. päivänä poissa. Tilapäisen hoidon onnistuminen tulee hoidon tarvitsijan varmistaa lapsiryhmästä/yksiköstä.

Tilapäisen varhaiskasvatuksen maksu on 20 €/pv riippumatta käytetystä tuntimäärästä.

Maksu voidaan jättää perimättä, jos perheen tulot jäävät varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetussa laissa määritellyn tulorajan alapuolelle.

AVOIN VARHAISKASVATUS/KERHOTOIMINTA (toiminta keskeytetty 1.8.2020 alkaen)

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään kerhomuotoisena toimintana neljänä päivänä viikossa kokoontuvassa ryhmässä 3–6-vuotiaille lapsille.

Ryhmän päivittäinen toiminta-aika on kaksi - kolme tuntia eikä toiminta sisällä aterioita. Kerhomaksu on 3 €/krt.

Kerhon toimintavuosi alkaa syyskuun alusta ja päättyy toukokuussa. Loma-ajat ovat samat kuin kouluilla.

Maksu voidaan jättää perimättä, jos perheen tulot jäävät varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetussa laissa määritellyn tulorajan alapuolelle.

ILTA- JA VUOROHITO

Ilta- ja vuorohitoa järjestetään klo 18.00–06.00 välisenä aikana. Sitä on mahdollista saada vanhempien työn tai opiskelun vuoksi säännöllisesti ilta- ja vuorohitoa tarvitseville lapsille. Ilta- ja vuorohoidon asiakasmaksut määräytyvät samalla tavoin kuin muussakin varhaiskasvatuksessa, asiakasmaksuohjeen mukaisesti.

ERITYISSÄÄNNÖKSIÄ

Varhaiskasvatusmaksujen laskutus

Asiakasmaksu peritään jälkikäteen kerran kuukaudessa erillisellä laskulla. Eräpäivä on hoitokuukaudesta seuraavan kuukauden viimeisellä viikolla.

Asiakasmaksuista annetun lain mukaan maksut saadaan laittaa ulosottoon ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Jos maksua ei ole suoritettu eräpäivänä saadaan asiakasmaksuista annetun lain mukaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien enintään korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä sitä ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta **huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta**. Jos lapsen huoltajat **varaavat** lapselle varhaiskasvatuspaikan **lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä**, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta **periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta**. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitetulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet pienimmästä perittävästä maksusta (laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10 §).

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tarkistaminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa tarkoitetut tulorajojen euromäärät tarkistetaan yleisen ansiotasoindeksin muutoksen mukaisesti. Tarkistukset tehdään joka toinen vuosi. Indeksillä tarkistettut euromäärät tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden elokuun 1. päivänä. Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisee indeksillä tarkistettut euromäärät Suomen säädöskokoelmassa kunkin tarkistusvuoden marraskuun aikana. Indeksitarkastusvuonna perheiltä tullaan erikseen pyytämään määräpäivään mennessä tarvittavat selvitykset.

Varhaiskasvatuksesta perittävä maksu tarkistetaan myös silloin, kun perheen maksukyky tai maksuun vaikuttavat olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai kun lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu. Myös silloin, kun maksu osoittautuu virheelliseksi, asiakasmaksua tarkistetaan. Perheen maksukyvyn katsotaan olennaisesti muuttuneen silloin, kun perheen maksun perusteena olevat bruttotulot ovat vähentyneet tai lisääntyneet vähintään 10 prosenttia. Varhaiskasvatusmaksun muutos astuu voimaan seuraavan kuukauden alusta, kun uudet hoitomaksun perusteena olevat tulotiedot on esitetty.

Perheellä on velvollisuus ilmoittaa tulojen ja/tai hoitoaikojen sekä perheeseen ja – tilanteen muutoksista viipymättä. Jos maksun määrittämisestä koskeva päätös on perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Maksun määrittämiseen tarvittavat asiakirjat on toimitettava kahden viikon kuluessa hoidon alkamisesta. Ellei palkkatodistuksia ym. tarvittavia asiakirjoja ole ajoissa toimitettu, maksu määrätään korkeimman maksuluokan mukaisesti. Mahdollinen maksun oikaisu tehdään asiakirjojen toimittamista seuraavan kuukauden alusta lukien.

Jos asiakas on tyytymätön saamaansa maksupäätökseen, hänellä on oikeus saattaa asia sivistyslautakunnan käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon.

Varhaiskasvatus ja kotipalvelu

Annettaessa kotipalvelua kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevan lapsen sairastumisen vuoksi, ei kodinhoitoavusta peritä korvausta silloin kun samalta ajalta peritään korvaus varhaiskasvatuksesta.

TIEDUSTELUT JA YHTEYSTIEDOT

Tulotiedot asiakasmaksun määrittämistä varten tulee toimittaa alla olevaan osoitteeseen. Perhe voi myös sähköisen varhaiskasvatushakemuksen täyttämisen yhteydessä (eDaisyn) ilmoittaa suostumuksensa maksaa enimmäismaksu, jolloin tuloja ei tarvitse selvittää.

Pälkäneen kunta,
Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut
Keskustie 1
36600 Pälkäne

tai sähköpostilla varhaiskasvatus.asiakasmaksut@palkane.fi

Hanna-Leena Matilainen, toimistosihteeri p. 050 327 4052
Juha Forsman varhaiskasvatusjohtaja p. 0400 830 221